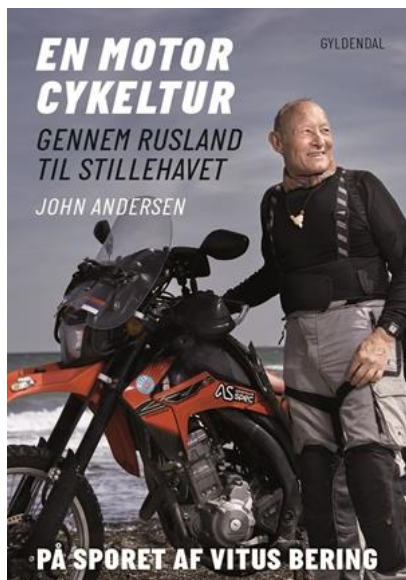

PÅ REJSE I BERINGS FODSPOR

John Andersen: *En motorcykeltur gennem Rusland til Stillehavet: På sporet af Vitus Bering*, Gyldendal, 2017, 302 s., ill., ISBN: 978-87-02-21194-8

Af Kim Frederichsen (ph.d. i rusisk historie og samfundsforhold)

Fra 1725 drog Vitus Bering ud på sine berømte ekspeditioner, der skulle undersøge, om Rusland var landfast med Nordamerika, men som undervejs også fik udført et enestående betydningsfuldt videnskabeligt arbejde i Sibirien. Godt 290 år senere drog en anden dansk eventyrer, John Andersen (medlem af Eventyrernes Klub) i Berings fodspor på en motorcykelrejse til Kamtjatka-halvøen.

Hermed er de to linier i bogen, der undervejs væver sig ind ud mellem hinanden, også trukket op. En del af bogens afsnit følger Berings første Kamtjatka-ekspedition især baseret på søkadedet Petr Tjaplins udgivne logbogsnotater. Og kan man leve med den konsekvente brug af engelsk translitteration, indeholder de mange interessante oplysninger om ekspeditionen.

Det er dog bogens anden del, der er den mest interessante. Vi følger John Andersen fra de første forberedelser af ekspeditionen, blandt andet gennem en indbydelse og anbefaling fra Det danske kulturinstitut i Sankt Petersborg (desværre skriver forfatteren konsekvent vicedirektørens efternavn forkert – hvilket må skyldes de manglende sprogkundskaber), over at sikre sig det nødvendige materiel og udstyr, til ekspeditionen tog sin begyndelse i maj 2016.

John Andersen rejste fra Danmark via Sverige og Finland til den russiske grænse ved Vyborg, hvor rejsen i Vitus Berings fodspor tager sin begyndelse for de næste rundt regnet 12.000 km. For det var netop i Vyborg, Bering mødte sin hustru, købmandsdatteren Anna. Herfra går turen til Sankt Petersborg. I den forbindelse er det måske værd at nævne den gamle talemåde om, at Rusland har to hovedstæder; magtens hovedstad i Moskva – og kulturens i Sankt Petersborg. Det er muligvis en sandhed med modifikation, men værd er det dog at erindre at sidstnævnte by blev grundlagt af Peter den Store som et russisk vindue mod Vesten, hvorved den i høj grad bliver et fysisk symbol på eftertidens splittelse mellem den vestlige indflydelse og Muskoviens traditionalisme.

Fra Sankt-Petersborg drager John Andersen afsted i Berings fodspor. Ruten, han beskriver (både pr-motorcykel, skib, bil og fly) er Sankt Petersborg-Tikhvin-Tjerepovets-Vologda-Totma-Velikhij Ustjug-Kirov-Perm-Solikamsk-Tjusovoj (med Perm-36 GULaglejrmusset)-Bereznikij-Verkhoturje-Turinsk-Tjumen-Tobolsk-Isjim-Omsk-Kolpasjevo-Tomsk-Krasnojarsk-Lesosibirsk-Kansk-Tulun-Bratsk-Ust-Ilimsk-Ust-Kut-Lensk-Jakutsk-Ust-Neva-Magadan-Petropavlovsk. Herfra foretog forfatteren en rundrejse på Kamtjatka.

Forfatteren rejste hjem via Nordamerika (efterfulgt af en smuttur til Sankt Petersborg for at køre motorcyklen hjem). Bering måtte vandre tilbage til Sankt Petersborg, hvor han få år efter kom til at stå i spidsen for den anden Kamtjatka-ekspedition

Dette er egentlig en relativ kort boganmeldelse, for efter denne anmelders opfattelse skal den her anmeldte bog ikke refereres. Den skal læses for sine beskrivelser af åbentsindede kulturmøder med den russiske befolkning, og hvilken værdi de besidder i den mellemfolkelige kontakt, når man med et åbent sind rejser ud (trods ofte kritiske vejforhold) for at møde andre. Det handler ikke om at være 100 % enig eller uenig med dem, man møder, eller de politiske forhold i det land, man vælger at rejse til, den slags opfattelser fører i begge tilfælde alene til gensidig monolog. Dialogen opstår der, hvor man oprigtigt, men med den sunde fornuft i behold, rejser ud for at møde andre med oprigtig interesse og nysgerrighed. Et af de bedste eksempler i bogen er en lang sejltur ad Lena-floden til byen Lensk og mødet med skibets besætning og de mange lastbilchauffører på færgeoverfarten.

Derfor skal John Andersens rejsebog, trods de enkelte kritiske kommentarer undervejs, varmt anbefales — også på grund af de mange vellykkede illustrationer (især forfatterens egne fotografier) – som en velskrevet og velfortalt skildring af mødet med almindelige russeres liv, forhåbninger og verdensopfattelser på tværs af Rusland i midten 2010'erne.